

Jakeluvelvoite edistämään raskaan liikenteen päästövähennyksiä

Tieliikenteen jakeluvelvoitteella edistetään jo nykyisin liikenteen sähköistymistä, sillä vuoden 2025 alussa julkisten latauspisteiden lataussähkö sisällytettiin jakeluvelvoitteen keinovalikoimaan. Jakeluvelvoitteella voitaisiin edistää raskaan liikenteen käyttövoimasiirtymää ja päästövähennyksiä myös muilla keinoilla. Tämä auttaisi turvaamaan kuljetuskustannuksen kohtuullisuuden ja ennakoitavuuden sekä parantaisi kuljetusten huoltovarmuutta.

- **Vauhditetaan jakeluvelvoitteella raskaan liikenteen käyttövoimasiirtymää**

- **Sisällytetään terminaalilataus jakeluvelvoitteeseen.** Terminaalilataus tarkoittaa sähkökuorma-autojen lataamista logistiikkaterminaaaleissa eli paikoissa, joissa usea kuljetusyritys lastaa ja purkaa ajoneuvojaan. Näitä ovat esimerkiksi teollisuusalueet, satamat ja lentoasemat. Muutos alentaisi terminaalilatauksen hintaa ja edistäisi sitten kuljetusten sähköistymistä.

Periaate on sama kuin julkisissa latausasemissa, joiden uusiutuva sähkö on sisällytetty jakeluvelvoitteen keinovalikoimaan vuodesta 2025 alkaen. Ilmastotavoitteiden vuoksi muutos on luonnollisesti huomioitava jakeluvelvoitteen mitoituksessa.

Vuonna 2024 valmistellussa jakeluvelvoitelain muutoksessa terminaalilataus jätettiin jakeluvelvoitteen ulkopuolelle mm. linja-autojen käsittelyyn liittyvien ongelmien vuoksi, mutta niiden ei tule estää etenemistä vähintään kuorma-autojen osalta.

- **Rajataan 100-prosenttinen uusiutuva diesel (HVO100) jakeluvelvoitteen ulkopuolelle, jotta sen käyttö vähentää CO₂-päästöjä myös koko Suomen tasolla.** Nykyisin HVO100:n käyttö kuljetuksissa tai henkilöautoissa täyttää polttoaineiden jakelijan velvoitetta, jolloin jakelija alentaa uusiutuvan energian määrää toisaalla. Tällöin HVO100 alentaa kuljetusyrityksen omaa laskennallista hiilijalanjälkeä mutta ei vähennä CO₂-päästöjä koko Suomen tasolla. Tämä ei kannusta kuljetusasiakkaita sen käyttöön.

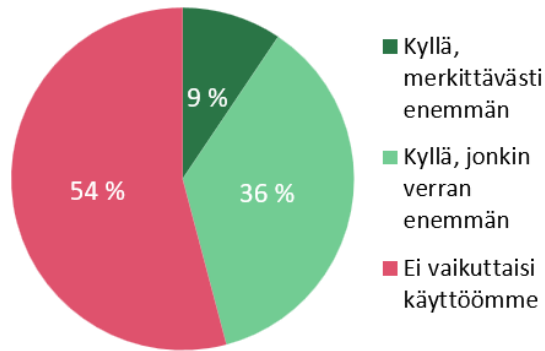
Peräti 45 % kuljetusyrityksistä kertoo käyttävänsä merkittävästi tai jonkin verran enemmän HVO100:aa, jos aitojen päästövähennysten ongelma korjattaisiin. Lisäksi enemmistö kuljetusyrityksistä ei ole nyt ongelmasta tietoisia¹, mikä voi johtaa epätasapuoliseen markkinointiin.

Ongelman ratkaisemiseksi rajataan HVO100, ja mahdollisesti muitakin korkeaseoksisia biopolttoaineita, jakeluvelvoitteen ulkopuolelle kokonaan tai osittain. Samalla alennetaan rajattavien polttoaineiden verotaso vastineeksi valtion saamista päästövähennyshyödyistä.

Muutoksen jälkeen HVO100:n vapaaehtoisessa käytössä kustannukset kohdentuvat sen käyttäjälle eikä kaikille liikennepolttoaineiden ostajille. Tämä hyödyttää kotitalouksia ja perinteistä dieseliä käyttäviä kuljetusyrityksiä liikennepolttoaineiden matalampina hintoina.

¹ Taloustutkimuksen Paltalle suorittama kyselytutkimus syksyllä 2025 – tulokset julkaistaan myöhemmin. Kyseisten kysymysten vastaajajoukko koostui 85 kuljetusalan yrityksestä.

Käyttäisittekö uusiutuvaa dieseliä enemmän, jos sen käyttö aiheuttaisi suoria ja välittömiä ilmastohyötyjä myös koko Suomen tasolla?

Kuva 1. Peräti 45 % kuljetusyrityksistä kertoo käyttävänsä merkittävästi tai jonkin verran enemmän uusiutuvaa dieseliä, jos aitojen päästövähennysten ongelma korjattaisiin. Lähde: Taloustutkimuksen Paltalle toteuttama kyselytutkimus, n=85 eri kokoista kuljetusyritystä. Kysely toteutettiin osana Palvelualojen ilmastokatsaus 2026:ta, ja uusiutuvaan dieseliin liittyvien kysymysten tulokset julkaistaan erikseen myöhemmin.

Palvelulupaus 2027: Palvelemme Suomea tänään ja huomenna

Palta tähtää eduskuntavaalitavoitteillaan siihen, että palvelualat tunnistetaan kasvun, työllisyyden ja kilpailukyvyyn moottoriksi. Kun palveluyritysten toimintaedellytyksiä vahvistetaan, vahvistetaan samalla koko Suomen tulevaisuutta. Paltan Palvelulupaus 2027 kertoo, mitä Suomi huomenna saa, kun palveluihin panostetaan: enemmän kasvua, työtä ja kilpailukykyä.

Palvelut tuottavat jo yli 40 prosenttia Suomen BKT:stä, työllistävät yli miljoona ihmistä ja muodostavat yli 30 prosenttia viennistä. Suomen kannattaa valita palvelualat nykyistä vahvemmin kasvun lähteeksi.

palta.fi/palvelulupaus